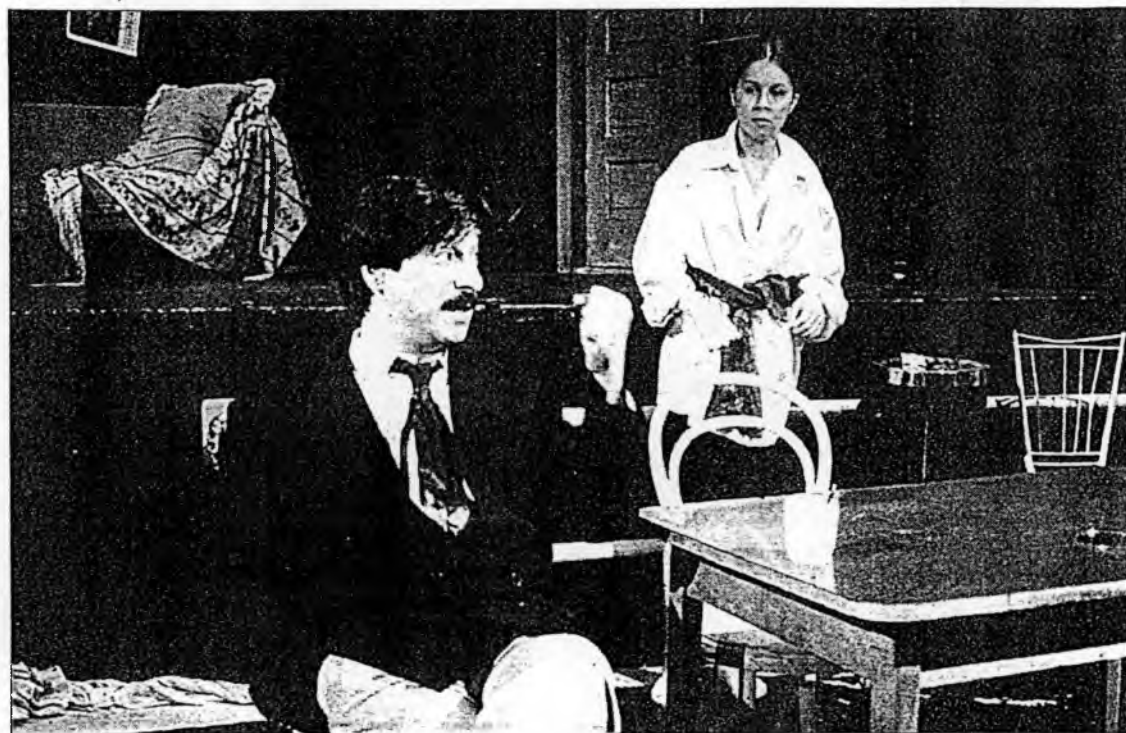

U Bezručů vychází nová hvězda

Titulní postavu ve hře Tracyho Lettse *Zabiják Joe* ztvárnil Kostas Zerdaloglou. Svým výkonem pak publikum nadchla Ivana Uhlířová.
Foto: TOMÁŠ ČVANČARA

Skvělý výkon Ivany Uhlířové

LADISLAV VRCHOVSKÝ

Dvaadvacetiletý Chris (František Strnad) se svou vlastní dvanáctiletou sestrou Vicki (Ivana Uhlířová) žijí ve sklepním bytě spolu se svým otcem Anselm (Norbert Lichý) a nevlastní matkou Sharlou (Alena Sasínová-Polarczyk). Chris potřebuje peníze a tak nabídne otcí uzavření smlouvy se Zabijákem Joe Cooperem (Kostas Zerdaloglou). Joe má zabít bývalou Anselovu manželku a matku Chrise a Vicki, jejíž životní pojistka pak bude rozdělena mezi Zabijáka (honorář za vraždu) a zbylé členy rodiny.

Joe chce peníze předem. Když se dozví, že Chris a Ansel žádné nemají, žádá zálohu: panenství Vicki. Zálohu dostane, vraždu provede. Pojistka je však vyplacena Rexovi, novému partneru vlastní

Chrisovy a Vickiny matky, ze které se vyklube mileneček Sharly a vyjde najevo, že za celým komplotem je nevlastní matka obou sourozenců. Následuje konec hry, ve kterém Joe oznamuje, že se s Vicki do sebe zamilovali, poté dojde ke střelení a Vicki s kouřícím revolverem v ruce nad hromadou mrtvol členů své rodiny oznamuje, že bude mít dítě.

Tato primitivní zápletka, která jakoby vypadala ze druhé poloviny stupidního amerického televizního akčního seriálu, je divákům předložena v naturalistické rovině s textem plným nejdrsnějších výrazů. A hlediště se směje.

Naprosto nejdelší veselí u diváků probouzí scéna „orálu“ mezi Joem a Sharlou před očima jejího manžela Anselma. Scéna, jejímž obsahem je strašlivé ponižení. Autor hry Tracy Letts říká: „Můj přístup je tak temný, že se stává varováním. Místo toho, aby tvrdila, že to takhle ve skutečnosti je, snaží se ukázat, jaké by to mohlo být, kdy-

bychom si nedali pozor.“ Mýlí se on i režisér ostravské inscenace Josef Janík, který se domnívá „...že tak nějak lidé v Ostravě žijí...“. To, co je nám předkládáno autorem jako jeho hrůzná vize, není v pojetí ostravského Divadla Petra Bezruče ani tragikomickou groteskou, která by přinesla něco nového pod sluncem, ani varováním. Varuje v jediném: i scénám plným nelidskosti se dnes dokážeme smát. Ano, realita je mnohem tvrdší než svět televizních hrdinů poslední doby přenesený na divadelní jeviště.

Jako vždy v poslední době, platí i u této inscenace Divadla Petra Bezruče jedině: absolutorium zasluhují herci. Výkon Ivany Uhlířové je skvělým dokladem jejího talentu, výborný je Norbert Lichý. Po zhlédnutí premiéry zůstává jen otázka, proč se tohle představení vůbec hraje. Že by s cílem naplnit hlediště? Pak platí Werichovo „to je blbý, to se bude líbit“.

Ze hry „Zabiják Joe“ na jevišti u „Bezručů“

Foto: Tomáš Čvančara

Hra Zabiják Joe je povedeným pohledem na krutou realitu kolem nás

Skvělá práce režiséra s herci

LADISLAV KNÍŽATKO

OSTRAVA. Hra Zabiják Joe je povedeným pohledem na krutou realitu kolem nás.

Kdyby režisér Josef Janík a dramaturgyně Petra Kohutová z ostravské Divadelní společnosti Petra Bezruče neměli jasný plán, jak se právě prostřednictvím drsné hry mladého amerického autora Tracyho Lettse „Zabiják Joe“ v překladu Jiřího Toska vyjádřit ke znepokojivým skutečnostem ze současného života svých diváků, možná by věnovali pozornost některému jinému titulu. Přitažlivost této hry totiž není ani tak v prokomponované rafinovanosti její dramatické výstavby, jako spíše v otřesně alarmující nevybíravosti pohledu na jednání pro-

tagonistů tohoto cynicky naturalistického podobenství. Autor sám svůj přístup charakterizuje jako „temný“ a chápe svoji hru jako varování.

A to je onen styčný bod, který se stal tvůrčím východiskem realizátorů ostravské inscenace. Nezajímalo je nabízející se zjemnění ostří kruté výpovědi vytvořením groteskní roviny scénického tvaru, ani možnost hledat sociální aspekty v naturalistickém žánrovém obraze jako jisté motivické ospravedlnění chování jednajících postav.

„Zabiják Joe“ je představení, které nenechá nikoho lhostejným.

Režisér Janík se v imponujícím tvůrčím gestu rozhodl pro vybudování otřásající alegorie citové vyprahlosti, utilitárního cynismu, absence morál-

ních postojů, sílící dehumanizace lidského jednání, té záplavy nízké hrabivosti – tvořících šilenou kulisu aktuální tragikomedie, ve které všichni hrajeme svůj part.

Že se mu to podařilo v tak přesvědčivé podobě nesmírně působivé inscenace – na tom má rozhodující podíl jeho práce s herci. Adekvátnost charakteristik má svůj základ v citlivé práci s výrazovými prostředky. A tak jsme zde svědky výkonů velké vnitřní imaginace Kostase Zerdalogu (Zabiják Joe Cooper), Norberta Lichého (Ansel Smith), Aleny Sasínové-Polarczykovej (Sharla Smithová) a Františka Strnada (Chris Smith). Velkým překvapením tohoto představení je rovněž skutečnost, že hostující Ivana Uhlířová, studentka 3. ročníku herectví dramatického oddělení Janáčkovy konzervatoře v Ostravě ze třídy

profesora Václava Klemense, se v roli Vicki Smithové vedle svých zkušených kolegů neztratila. Spíše naopak. Svou odzbrojující bezprostředností, přesným typovým zařazením a smyslem pro vycítení do dramatické situace napomohla režisérovi vytvořit účinný prvek ozvláštňujícího kontrastu. K sugestivnímu vyznění inscenace podstatným způsobem přispěli i Marta Roszkopfová (scénická výprava) a Jiří Krejčí (hudební spolupráce).

Bezručácký „Zabiják Joe“ je představení, které nemůže nikoho zanechat lhostejným a ještě dlouho po jeho zhlédnutí se divákovi vrací onen stísněný pocit, který mnohý zažil v závěru hry – když v drásovém hudebním podkresu naskakují rudé číslice chronometru, jako varovné „mene tekel“ špatného svědomí nás všech.

Ostravská scéna uvádí divadelní morytát Zabiják Joe

OSTRAVA - Divadelní společnost Petra Bezruče v Ostravě, která je po nedávných zásazích ostravského magistrátu „pohrobkem“ Divadla Petra Bezruče, pod vedením nového šéfa Michala Przebindy připravila v letošní sezoně už čtyři premiéry.

Tou nejnovější je dramaturgický a inscenační počín, hodný tohoto průbojného souboru. Společnost uvedla poprvé mimo Prahu (podruhé v Čechách - po loňské české premiéře v Činoherním klubu v režii Michala Langa) „otřesnou“ hru Tracyho Lettse o vraždách v jedné rodině s názvem Zabiják Joe.

Hru lze inscenovat ve značném rozpětí: od surového naturalismu až po groteskní nadsázku. Režisér Josef Janík, který už mnohokrát dokázal, že rozumí právě tomuto typu dramatu, zvolil střední cestu: diváci se zřejmě nebudou zalykat ani hnusem, ani smíchem. Nicméně pobavený úsměv nad prostoduchým cynismem Smithovic rodinky jim asi zmrzne na rtech při demagogické obratnosti jediného inteligenta mezi nimi - policajta a zabijáka Joea. Sám režisér soudí, že je to hra o Ostravě.

Vynikající práci odvedla vý-

tvárnice Marta Roszkopfová. Tříúrovňový prostor propojený schůdky je „zakrámován“ otlučenými věcmi: kanape, televize, lednice, stůl, židle, troje dveře, potrubí, drátěná stěna - to vše s převažující černou barvou. A najednou, v tomto uvěřitelně odpudivém prostředí, se objeví dlouhý hadrový pruh v barvě krve...

Otce hraje Norbert Lichý jako neskutečného tupce, který nechce nic vědět (při hercově mládí je to zralá charakterová studie). Matka Sharla je v podání Aleny Sasínové vtělená vulgárnost v žensky přitažlivé podobě. Bratr Chris Františka Strnada má zvláštní rozpornost jemného zjevu a úporné omezenosti - je to vlastně postava tragická. Joe je zřejmě nejvýraznější prací Kostase Zerdaloglu z poslední doby: úsporné gesto, lhostejná intonace, ovládané chování činí ze zabijáka lidskou bytost s tajemstvím.

Objevem inscenace je mladičká Vicki - hostující studentka konzervatoře Ivana Uhlířová, vnášející do ponurého příběhu polodětskou autenticitu a opravdovost.

Marie Boková

LN, 10, 1997, 292, 19. 12., s. 12.

L 23 409 P

Oslovení
dušna

Středa 26. listopadu 1997

sl e

„Zabiják Joe“

„Zabiják Joe“, chystaný v současné době v **Divadelní společnosti Petra Bezruče**, byl poprvé nastudován v Chicagu v roce 1993. Na edinburském „fringe“ festivalu získala inscenace první cenu a v současné době je přeložena do šesti světových jazyků. Tato „americká tragédie dneška“ patří do série výpovědí o rodině, jaké v minulosti viděli diváci bývalého Divadla Petra Bezruče. Příběh o tom, kterak se rodina pokouší řešit finanční krizi objednanou vraždou matky, si snad zaslouží přívlastek „drsný“, ale v našich společenských souvislostech mu více sluší méně ostré označení „silný“. Režisér Josef Janík si tento titul dokonce vybral s odkazem na to, že je to výpověď o Ostravě, o tom, jak právě tady, na tomto kousku země lidé v současné době žijí. Diváci se mohou těšit nejen na obraz sebe samých, ale také na plejádu situací plných černého humoru, svým způsobem i na klasickou love story – a především herecký koncert. Kromě hostující I-vany Uhlířové v roli Vicki se v úloze jejího bratra představí František Strnad, dále Norbert Lichý a Alena Sasínová-Polarczyková. Titulní roli pak vytvořil vynikající Kostas Zerdaloglu, jako „sympatický zabiják, u něhož si někteří diváci přejí, aby byl zabit, ale uznávají, že je to jediný charakter, který se na jevišti objeví.“

PETRA KOHUTOVÁ

Premiéra: 28. listopadu v 19.00 hodin

Pravda Tracyho Lettse vyráží lidem dech

Divadelní hra amerického autora Tracyho Lettse *Zabiják Joe*, jejíž inscenaci v pátek uvedla ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče, měla být původně fiktivním varováním, jak by mohl svět vypadat. Hrůzně drsné dialogy měly vyprávět, kam až může lidstvo dojít ve svých úsudcích, reakcích, pudech. Pouhé čtyři roky staré drama však dnes zřejmě nezůstává obludnou vizí, ale jako by se stávala sarkasticky přímým zrcadlem nastaveným realitě, která začíná mnohde nepříjemně zapáchat

Režisér ostravské inscenace Josef Janík nechává divákům ztuhnout úsměvy na rtech. I nejotrlejší smíšek však spíš dříve než později pochopí, že nepřišel

na komedii - stejné věty, kterým se v úvodu smál, totiž ve finále dostávají drasticky silný význam.

Na strohé a velmi účelné scéně, jejíž autorkou je výtvarnice Marta Roszkopfová, inscenaci rozehrávají František Strnad v roli Chrise Smithe a Alena Sasínová-Polarzyk a Norbert Lichý, kteří hrají jeho ženu a syna. Trochu rozpačitě na scénu vstoupí studentka Janáčkovy konzervatoře Ivana Uhlířová v roli Smithovy dcery Vicki.

Právě Uhlířová však svým výkonem táhne celou inscenaci vzácnou nit napětí. Její nasazení, kdy se v šeru jeviště dokonce objeví nahá, je přinejmenším pro ostravskou scénu nevídané a vel-

mi, velmi odvážné. Kostas Zerdaloglu v titulní roli zabijáka Joea Coopera hraje cynického (a přesto svým způsobem něžného) vraha, který nakonec všem otevře oči a rozdrtí jejich poslední iluze, jako by se takovým padouchem narodil.

Dlouhé mlčení na závěr hry muselo režiséra Janíka přesvědčit, že dal inscenaci správnou formu. Diváci totiž nemlčeli kvůli tomu, že by byli v rozpacích. Oněměli, protože jim hra o sexu, smrti, penězích, zničujícím fenoménu televize i smutně mlhavé naději svou přímou a razantní výpovědí vyrazila dech. A to se na ostravské scéně vskutku nestává často.

JOSEF ALBRECHT

Divadelní společnost Petra Bezruče - Tracy Letts: Zabiják Joe. Ostrava, premiéra 28. listopadu 1997.

Hra „Zabiják Joe” v premiéře u „Bezručů” už dnes večer

OSTRAVA (hla). Divadelní společnost Petra Bezruče uvádí dnes od 19 hodin premiéru hry amerického autora Tracyho Lettse nazvanou „Zabiják Joe”. V překladu Jiřího Joska režijně nastudoval Josef Janík, výtvarnicí scény a kostýmů je Marta Roszkopfová, dramaturgyní Petra Kohutová. Hrají: František Strnad, Norbert Lichý, Alena Sasínová-Polarczyk, Ivana Uhlířová a Kostas Zerdaloglu.

Pravda Tracyho Lettse vyřází lidem dech

Divadelní hra amerického autora Tracyho Lettse *Zabiják Joe*, jejíž inscenaci v pátek uvedla ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče, měla být původně fiktivním varováním, jak by mohl svět vypadat. Hruzně drsné dialogy měly vyprávět, kam až může lidstvo dojít ve svých úsudcích, reakcích, pudech. Pouhé čtyři roky staré drama však dnes zřejmě nezůstává obludnou vizí, ale jako by se stávala sarkasticky přímým zrcadlem nastaveným realitě, která začíná mnohde nepříjemně zapáchat

Režisér ostravské inscenace Josef Janík nechává divákům ztuhnout úsměvy na rtech. I nejotrlejší smíšek však spíš dříve než později pochopí, že nepřišel

na komedii - stejné věty, kterým se v úvodu smál, totiž ve finále dostávají drasticky silný význam.

Na strohé a velmi účelné scéně, jejíž autorkou je výtvarnice Marta Roszkopfová, inscenaci rozehrávají František Strnad v roli Chrise Smithe a Alena Sasinová-Polarzyk a Norbert Lichý, kteří hrají jeho ženu a syna. Trochu rozpačitě na scénu vstoupí studentka Janáčkovy konzervatoře Ivana Uhlířová v roli Smithovy dcery Vicki.

Právě Uhlířová však svým výkonem táhne celou inscenaci vzácnou nit napětí. Její nasazení, kdy se v šeru jeviště dokonce objeví nahá, je přinejmenším pro ostravskou scénu nevídané a vel-

mi, velmi odvážné. Kostas Zerdaloglu v titulní roli zabijáka Joea Coopera hraje cynického (a přesto svým způsobem něžného) vraha, který nakonec všem otevře oči a rozdrtí jejich poslední iluze, jako by se takovým padouchem narodil.

Dlouhé mlčení na závěr hry muselo režiséra Janíka přesvědčit, že dal inscenaci správnou formu. Diváci totiž nemlčeli kvůli tomu, že by byli v rozpacích. Oněměli, protože jim hra o sexu, smrti, penězích, zničujícím fenoménu televize i smutné mlhavé naději svou přímou a razantní výpovědí vyrazila dech. A to se na ostravské scéně vskutku nestává často.

JOSEF ALBRECHT

Divadelní společnost Petra Bezruče - Tracy Letts: Zabiják Joe. Ostrava, premiéra 28. listopadu 1997.

Dnes večer o sexu, vraždě a televizi...

OSTRAVA (jak) - Divadelní společnost Petra Bezruče uvádí dnes v prostorách ostravského Divadla Petra Bezruče večer o sexu, vraždě a televizi... Na programu je totiž premiéra hry amerického autora Tracyho Lettse Zabiják Joe. Režisérem inscenace je Josef Janík, který k tomuto „úkolu“ přišel podle dramaturgyně P. Kohutové na základě přísloví „Když se dva perou, třetí se smě-

je“. Původně si totiž na režii Zabijáka myslel principál společnosti M. Przebinda, dramaturgyně pak titul „schovávala“ pro V. Klemense.

Josef Janík si však z jemu nabídnutých asi šesti textů, aniž by znal „zákulisní boj“, prý zcela neomylně vybral právě Zabijáka Joea a bylo rozhodnuto. Michal Przebinda však vyjádřil přesvědčení, že není důvod plakat nad

rozlitým mlékem, neboť se zdá, že komedie se nakonec dostala do rukou skutečně povolanych. Zaujetí režiséra postihlo i herce - F. Strnada, N. Lichého, A. Sasínovou-Polarczyk, I. Uhlířovou a K. Zerdaloglu. Po pražském Činoherním klubu je Divadlo Petra Bezruče teprve druhou českou scénou, která tento údajně velmi silný a otevřený text (dnes v 19 hodin poprvé) uvede.

SOUTĚŽ

28. 11. M.S. DEN

Hra „Zabiják Joe“ v premiéře u „Bezručů“ už dnes večer

OSTRAVA (hla). Divadelní společnost Petra Bezruče uvádí dnes od 19 hodin premiéru hry amerického autora Tracyho Lettse nazvanou „Zabiják Joe“. V překladu Jiřího Joska režijně nastudoval Josef Janík, výtvarnicí scény a kostýmů je Marta Roszkopfová, dramaturgyní Petra Kohutová. Hrají: František Strnad, Norbert Lichý, Alena Sasínová-Polarczyk, Ivana Uhlířová a Kostas Zerdaloglu.

Divadelníci uvedou premiéru drsné inscenace Zabiják Joe

O s t r a v a (pal) - Členové ostravské Divadelní společnosti Petra Bezruče uvedou dnes na svojí hlavní scéně premiérovou inscenaci hry amerického autora Tracyho Lettse Zabiják Joe.

Inscenace má nejlepší vyhlídky, aby se stala překvapením letošní ostravské divadelní sezony. Podobný kus totiž žádná ostravská scéna několik let nenabídla. Hru, kterou divadelníci sami avizují jako "večer o sexu, vraždě a televizi", označil principál divadelní společnosti Michal Przebinda za velmi tvrdou a drsnou.

Inscenaci nastudoval režisér Josef Janík, který pracoval s překladem Jiřího Joska. Scénu připravila výtvarnice Marta Roszkopfová a v hlavních rolích se představí František Strnad, Norbert Lichý, Alena Sasínová-Polarzyk, Ivana Uhlířová a Kostas Zerdaloglu.

Premiéra začíná v sedm hodin večer.

OSTRAVSKÁ SCÉNA (SVOBODA)

Středa 26. listopadu 1997

„Zabiják Joe“

„Zabiják Joe“, chystaný v současné době v **Divadelní společnosti Petra Bezruče**, byl poprvé nastudován v Chicagu v roce 1993. Na edinburském „fringe“ festivalu získala inscenace první cenu a v současné době je přeložena do šesti světových jazyků. Tato „americká tragédie dneška“ patří do série výpovědí o rodině, jaké v minulosti viděli diváci bývalého Divadla Petra Bezruče. Příběh o tom, kterak se rodina pokouší řešit finanční krizi objednanou vraždou matky, si snad zaslouží přívlastek „drsný“, ale v našich společenských souvislostech mu více sluší méně ostré označení „silný“. Režisér Josef Janík si tento titul dokonce vybral s odkazem na to, že je to výpověď o Ostravě, o tom, jak právě tady, na tomto kousku země lidé v současné době žijí. Diváci se mohou těšit nejen na obraz sebe samých, ale také na plejádu situací plných černého humoru, svým způsobem i na klasickou love story – a především herecký koncert. Kromě hostující I-vany Uhlířové v roli Vicki se v úloze jejího bratra představí František Strnad, dále Norbert Lichý a Alena Sasínová-Polarczykova. Titulní roli pak vytvořil vynikající Kostas Zerdaloglu, jako „sympatický zabiják, u něhož si někteří diváci přejí, aby byl zabit, ale uznávají, že je to jediný charakter, který se na jevišti objeví.“

PETRA KOHUTOVÁ

Premiéra: 28. listopadu, v
19.00 hodin